

FARŞA TAMLAMALAR

1. İzâfet kesresi ile: Birinci kelimenin (muzâf) son harfi esreli okunur. Esreden doğan “ı - i” sesi çizgi ile ayrılır.

ماه مرقوم	mâh-ı merkûm	adı geçen ay
مدت مدیده	müddet-i medîde	uzun süre
دولت علیه	devlet-i ‘aliyye	yüce devlet (Osmanlı Devleti)
امور دولت	umûr-ı devlet	devlet işleri

2. İzâfet hemzesi ile:

Birinci kelimenin (muzâf) son harfi ha-i resmiye veya ye ile bitiyorsa tamlama hemze ile yapılır. Ancak bu hemzeden doğan i sesi için hemze işareti kullanılmaz. Hemze tamlama yapılacağını gösteren bir işarettir.

قلعة بروسه	kal‘a-i Bursa	Bursa Kalesi
وقعة جسيمه	vak‘a-i cesîme	büyük olay
رتبة وزارت	rûtbe-i vezâret	vezirlik rütbesi

3. İzâfet ye’si (ی) ile:

Muzâfın son harfi vav veya elif-i memdûde (uzun elif) ise tamlama için araya izâfet ye’si getirilir.

اوردوی همايون	ordu-yı hümâyûn	padişah ordusu
دریای سیاه	deryâ-yı siyâh	kara deniz
وزرای عظام	vüzerâ-yı ‘iôâm	büyük vezirler

4. İzâfet-i mâktû‘ (Kesik tamlama):

Tamlamayı oluşturan iki kelimenin arasına kaynaştırma için “ı” veya “yı” kaynaştırması getirilmez, sadece tamlama çizgisi konur.

سرکاتب	ser-kâtib	baş kâtip
سر محرر	ser-muharrir	baş yazar
در سعادت	der-sa‘âdet	mutluluk kapısı (İstanbul) (saray)

5. Zincirleme tamlama:

ممالک دولت علیه	memâlik-i devlet-i ‘aliyye	Osmanlı Devleti’nin memleketi
آخر شوال مبارک	âhir-i Şevvâl-i mübârek	Kutsal Şevval (ayının) sonu
منظور نظر التفات پادشاهی	manzûr-ı nazar-ı iltifât-ı pâdişâhi	padişahın iltifât (dolu) bakışı ile bakılmış

6. Birleşik tamlama:

Burada çoğunlukla üç kelime tamlama halindedir. 2. ve 3. kelimeler izâfet-i maktû‘ (kesik izâfet) ile bağlanmıştır ve tek bir kelime gibi kabul edilerek birinci kelimeye bağlanır.

پادشاه عالم پناه	Pâdişâh-ı ‘âlem-penâh	dünyanın sığınağı olan padişah
پادشاه کشور کشا	Pâdişâh-ı kişver-güşâ	ülke açan (fetheden) padişah
شیر یار دور اندیش	şehriyâr-ı dūr-endîş	uzak görüşlü padişah

7. Karışık tamlama:

Burada 2. ve 3. kelimeler Arapça isim veya sıfat tamlaması olup birinci kelimeye Farsça tamlama ile muzâfün ileyh durumunda bağlanmıştır. Başka bir deyişle Arapça tamlama Farsça tamlamanın ikinci kelimesini oluşturmaktadır.

باب محلد الاقبال	bâb-ı muhalledü’l-ikbâl	mutluluğu sonsuza kadar sürecek olan kapı (devlet)
دولت ابدی الدوام	devlet-i ebediyyü’l-devâm	sonsuz olarak devam edecek devlet
پاشای مسعود البنود	paşa-yı mes‘ûdü’l-bünûd	sancakları saadete erişmiş paşa

8. Vavlı tamlama:

Burada aynı kelimenin tekrarlandığı iki ayrı tamlama “ve” bağlacı ile birbirine bağlanmıştır. Bu “ve”, “ü” olarak okunur.

اطاله دست ظلم و غدر	iââle-i dest-i ôulm ü ğadr	zulüm ve haksızlık elini uzatmak
مبتلای فقر افلاس	mübtelâ-yı faûr ü iflâs	iflas ve fakirliğe tutulmak
شمشیر غزا و جهاد	şemşîr-i gazâ ü cihâd	gaza ve cihat kılıcı